

Nr.

49915₂ Kd

wysłano dnia 3/10

S z y f r .

Ryga, Delegacja Pokojowa D a b s k i

W sprawie litewskiej sytuacja następująca:
Odbywają się pertraktacje w Suwałkach, mające na celu określenie linii demarkacyjnej stop Warunki rozejmowe następujące:

Linja Focha aż do Oran, stamtąd Orany - Bezzkuny stop Nie uznajemy traktatu litewsko-bolszewickiego, uważamy całe terytorjum odstąpić Litwinom za polskie, a co najmniej sporne stop Wilna okupować nie mamy zamiaru stop

W jaki sposób zasadniczy spór będzie rozstrzygnięty jeszcze nie ustalono stop Komisja Ligi Narodów dla pilnowania neutralności wyjeżdża dzisiaj do Suwałk, jak dotąd podziela nasze stanowisko stop W sprawie pokoju na posiedzeniu ROP w sobotę zapadła decyzja przesłana poprzednio telegraficznie stop O ile wskazane przez instrukcje granice nie dałyby się osiągnąć należy odwołać się do rządu o zgodę stop ROP wcale nie skłonna do ustępstw, natomiast sprawa Heysneńskiego i Wilejskiego powiatu delegacji nie wiąże i jest to propozycja moja, a nie stawiana przez ROP

Sapieha.

LS
Nr. 17

otrzymano dnia 4/10

S z y f r .

Dąbski do M . S.Z.

Ryga dn. 2/10

Tylko dla ministra ^Wapięty.
Grabskiego odwiedził Komisarz francuski na
Łotwę, Litwę, Estonję - Sartiges. Wrócił
świeżo z Kowna. Powiedział : Litwini nie
zgódzą się na żadną konwencję wzajemną Wil-
na. W interesie Polski leżałoby oddać im
co żądają bezinteresownie rachując na przy-
szłe wpływy, ponieważ jednak na tej podsta-
wie Polska Litwa się nie zgodzą bezpośrednią
pożądane rozstrzygnięcie przez Ligę Nacje
dów. Przy tem wyraźnie wskazywał, że
miałby sam ochotę być przy rozegnie tym
czynny i dała się odczuć dobra komitywa
z Talländsem. Widać z tego, że arbitraż
tutaj byłby jeszcze bardziej krzywdzący,
niż w Cieszyńskiem.

Ref

Nr. 16

otrzymano dnia 4/10

S z y f r .

Dąbski do M.S.Z.

Ryga dn. 2/10

Tylko dla ministra -apielny.

Proponowana formuła co do Litwy:

Strony kontraktujące ustalają, że, o ile w skład ziem, położonych na zachód od określonej wyżej linii granicznej wchodzi terytorja sporne między Polską a Litwą, sprawa przynależności tych terytorjów do jednego z tych dwóch państw i rozgraniczenia się między Polską a Litwą należy wyłącznie do zakresu bezpośredniego porozumienia ~~między~~ ~~państwami~~ ~~się~~ w drodze rokowań, względnie uregulowania między Polską a Litwą. Sowieckie Rosja i Ukraina odwiadczaają swą w tej sprawie bezinteresowność.

Nr. 14.

otrzymano dn. 4/10 20

S z y f r.

Dąbski do M.S.Z.

Ryga dn. 2/10

Tylko dla Ministra Sapiehy.

Dziś drugie spotkanie z Joffem. Zaproponował granice części wodną Szczara od granicy litewskiej, kanał Ogiński, Jasiolda, Styr i granica Galicji. Odpowiedziałem linją Zbrucz, potem na północ 40 kilometrów na wschód od punktów: Równe, Sarny, Luniniec, Baranowicze, miasta przy Polsce, potem przez Kojdanów i granice powiatów Wilejka & Dżisna przy Polsce jako kurytarz do Lotwy. Obiecał przedstawić rządowi, dać odpowiedź poniedziałek. Galicja Wschodnia z dyskusji usunięta. Poniedziałek komisja główna, nasza odpowiedź, potem zaraz komisje. Joffe chce do piątego mieć pewność porozumienia, potem parę dni podpisanie preliminarzy i zaraz praca nad pokojem. Zależy mi na szybkości. W delegacji osiągnięto zupełne porozumienie co do Ukrainy, Litwy, Białorusi. Formuła oddzielnie.

15

Nr. 15
otrzymano dn. 4/10

S z y f r .

4991

Dąbski do M.S.Z.

Ryga, dn. 2/10

Tylko dla Ministra Sapišy.

Proponowana formuła co do Ukrainy i Białorusi: obie strony kontraktujące uznają niepodległość Ukrainy i Białorusi zgodnie z zasadą samostanowienia narodów, a zarazem zgodnie postanawiająca, że wschodnią granicę Polski, a więc granicę między Polską, z jednej, a Białorusią i Ukrainą z drugiej strony stanowić ma linja xxx Sowiecka Rosja i Sowiecka Ukraina zrzekają się wszelkich pretensji do ziem na zachód od linji tej położonych, czy to z jakiego jeszcze innego tytułu, a oświadczenie to Rzeczpospolitta Polska przyjmuje do wiadomości.

III/1119 Telegram syfiony Nr. 18

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

P. Łąbski do M. S. L.

or Warszawa

Ryga 5/8 20

otr. 5/8 " o godz 17

Tylko dla Ministra Sapietki.

Isis trzecia rozmowa poufna z Joffem.

Twierdzić nie otrzymał wiadomości z

Moskwy sprawie granic sądzi zgodę się

wostawić Polsce linję Północ - Łany - Łuniniec

do granicy litewskiej z zabezpieczeniem kolei

tej na wschód nie zgodę się na korytarz do

Litwy. Oswiadczyłem, że nie mogę ustąpić wle-

dy racją mówić o zabezpieczeniu korytarza przez

ten korytarz do Litwy. Wrażenie zgodę się na

reżanę granic może wżamian za korytarz.

Godzi się desinterese esement w sprawie Litwy.

Wysuwa twódnosci podiatu stota podiatu

zwrotu zabytków radły odlożyć do kontaktu

definitywnego. Już czwarta rozmowa, spo-

dziwam się ustalenię granic. (sekr.)

Ks

Nr. 20.

otrzymano dn. 6/10 20

S z y f r .

Dąbski do M.S.Z.

Ryga dnia 5/10

bez numeru

Tylko dla Ministra Sapięhy.

Dziś południe czwarta rozmowa Joffem. Przyjął granice naszą Zbruczu linja kolejowa Równe - Sarny - Luniniec - Baranowicze - Mołodeczno naszym reku zabezpieczeniem 30-do 40 wiorst wschód dalej korytarz do Łotwy pod Dżisnę, która polska. Szczegóły opracuje jutro Komisja. Zgoda pod warunkiem podpisania do 8-go, co przyjąłem. Zgodziłem się zasadzie transyż handlowy przez korytarz do Litwy. Trudności sprawie złota i koncesji usunięte przez zobowiązanie Joffego podpisania oddzielnego protokułu tych sprawych. Godzi się wypłatę złoty à conto przyszłego rozrachunku. Podpisałem protokuł, który wysyłam claris jutro cały dzień komisja redakcyjna 2-ch przewodniczących piątek podpisanie. Warunki rozejmu ustali jutro wspólna komisja.

Sekretowano.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

324

142

MS 21 do Burzy
KS

No.

Otrzyma no dn. 6/10

TELEGRAM SZYFROWY

Dąbski do M.S.Z.

R y g a 5/10.20

No. 19.

Dziś drugie posiedzenie Komisji głównej. Zgłosiłem krytykę ich preliminarzy, proponując przyjąć podstawę uchwały centralnego Komitetu, nasze zasady preliminarzy. Odpowiedź Joffego cofnięcie zupełne sprawy Galicji zgoda na pracę komisji na wskazanych podstawach. Obradują komisja prawna przewodnictwem Kiernika, Manuilłskiego - ekonomiczna Mieczkowskiego, Obdeńskiego. Przyjechał Kirów. Bolszewicy... /wyraz nieczytelny/ ogłoski o powstaniu w Moskwie.-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

-325

143